

30 januari: 90 jaar 'Tag der Machtergreifung'

Kort nieuws - 30 januari 2023 - Auteur: Redactie Duitslandweb

Op 30 januari 1933, vandaag 90 jaar geleden, werd Adolf Hitler in Duitsland benoemd tot rijkskanselier. Hij trok binnen een jaar alle macht naar zich toe en vormde Duitsland om tot een nationaal-socialistische, totalitaire staat. Op deze herdenkingsdag van de 'Tag der Machtergreifung' wordt in Duitsland opgeroepen de democratie te verdedigen.

Met de aanstelling van Adolf Hitler als rijkskanselier in januari 1933 bracht president Paul von Hindenburg de democratische Republiek van Weimar de definitieve doodsteek toe. De nazi's stelden de grondwet buiten werking met een machtigingswet, lieten communisten en socialisten oppakken en vastzetten in concentratiekampen, verboden politieke partijen en vakbonden en maakten zich op voor een grondige nazificering van de hele maatschappij. Er volgde een lange reeks antisemitische maatregelen. Verzet werd met harde hand de kop in gedrukt en de nazi's zetten moderne propagandamiddelen in om steun te verwerven onder brede lagen van de bevolking. De machtsovername door de nazi's leidde tot de Tweede Wereldoorlog en de Holocaust. [Lees meer in het Naslagwerk van Duitslandweb](#)

Het Internationaal Auschwitz Comité roept op de herdenkingsdag van Hitlers machtsovername op om de democratie vastberaden te verdedigen. De democratie "heeft dringend mensen nodig die haar op waarde schatten en beschermen en ze heeft een weerbare overheid nodig, die met haar instituties de vijanden van de democratie in de gaten houdt en de republiek verdedigt", aldus vice-voorzitter Christoph Heubner.

Heubner waarschuwt ook voor de "vernietigende" invloed van extreem-rechts in bijvoorbeeld het leger en bij de politie. De afgelopen jaren is meermaals gebleken dat in de Bundeswehr en bij de Duitse politie rechts-extremisten actief zijn of dat oud-militairen en oud-politieagenten betrokken raakten bij terreurgroepen. In december wist de Duitse overheid een staatsgreep van zogenoemde [Rijksburgers](#) te voorkomen.

Op nieuwssite Tagesschau legt historicus Andreas Wirsching uit hoe Hitler in 1933

legaal aan de macht kwam. Dat hij de macht kon overnemen, kwam onder meer omdat de Duitse democratie toen verzwakt was. Daarin ziet hij een parallel met landen waar de democratie tegenwoordig onder druk staat, zoals Hongarije en Turkije.

"De les uit 1933 is: we moeten waakzaam zijn", aldus Wirsching. "Daarvoor moeten we de bedreigingen voor de democratie eerst herkennen en ons er dan tegen verzetten." Dat betekent volgens de Duitse historicus onder meer "geen verkeerde compromissen aangaan met extremistische krachten" en ervoor zorgen dat mensen vertrouwen houden in de democratie. [Lees meer bij FAZ.net](#), [Deutschlandfunk](#) en [Tagesschau](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/53755/30-januari-90-jaar-tag-der-machtergreifung>